

razsvetliti to vprašanje. On dokazuje, da noben macedonski dialekt ne izhaja iz stare slovenščine, ker nobeden nima infinitiva in deklinacije, vsi pa imajo člen. Ta razlika macedonskih narečij od stare slovenščine pa ni nastala šele v prilično mladi dobi, nego mnogo časa pred 9. stoletjem. V drugem delu potrjuje iz madjarske lingvistike Miklošičevo teorijo, posebno iz geografskih imen, katera so v madjarščino prišla iz stare slovenščine. Wolf trdi, da so Madjari zatekli pri svojem dohodu staroslovensko stanovništvo. Nasproti pa trdi, da so sedanja slovaška in slovenska imena nastala iz madjarščine, in da so se Slovaki in Slovenci pozneje naselili na onih zemljiščih, ki spadajo ogrski državi, ko so bili že Madjari tamkaj naseljeni, in da so Madjari izmed vseh narodov, ki stanejo na današnjem ogrskem teritoriju, najstarejši.

Po beležki v »Brankovem Kolu«.

»Mačevanje« ali »Djed uči svog unuka mačevanju«, slika slovečega srbskega slikarja Pavla Jovanovića. To krasno sliko je izdal letošnjo jesen znani založnik g. Petar Nikolić v Zagrebu. Široka je 95 cm, visoka 63 cm ter stane z lepo pozlačenim, 13 cm širokim okvirom vred 27 gld. Veliki umetnik Jovanović, čigar »Ranjenega Črnogorca« pozna vsak izobraženi Slovenec, je zajel tudi tej sliki motiv iz življenja hrabrih Črnogorcev. Z njo nam kaže, kako uči ded svojega vnuka meč sukati, in kako opazujejo to mečevanje vsi domači. Vse osebe na sliki kar žive, tako prirodno in istinito so očrtane. Vsaka guba, ki jim jo je zaorala borba za življenje in za dom, je vidna na njih plemenitih licih. Diven je starec, ki uči vnuka; živost in čvrstost mu kar sijeta iz obraza. Vidi se, da je umetnik z ljubeznijo proučil bitje in čutje Črnogorcev, v katerih pisano življenje je on prvi kot slikar posegel, in da je ves njih značaj dodobra premotril. Vsa skupina je tako dražestna, ljubka in mila, polna elementarne prirodnosti, da se je ne moreš nagledati. Prelepo sliko priporočamo najtopleje vsem rodoljubnim Slovincem; večjega krasila si ne more nihče omisliti za svoj dom.

»Zgodovina slovenskega naroda« — kje si? Pred nekaterimi leti smo slišali praviti, da spiše prof. Trdina poljudno »Zgodovino slovenskega naroda«, katero izda naša »Matica« v posebnem zvezku »Knezove knjižnice«. Mi se take zgodovine veselimo, saj tako lepo prozo, kakršno piše on, zna pri nas malokdo pisati. Prepričani smo pa tudi, da bo knjiga po vsebini dovršena. Nikakor pa nam ne gre v glavo, zakaj je bil gospod profesor ponudil svojo zgodovino »Matici«. V koliko izvodih se more tem potom razširiti med našim narodom? Zatorej mislimo, da bi bilo boljše, ko bi tako zgodovino izdala »Družba sv. Mohorja«, katera bo knjigo razširila v najmanj 80.000 iztiskih. Taka zgodovina bi brez dvoma več koristila našemu ljudstvu nego kaka obširna cerkvena ali pa tudi občna svetovna zgodovina. Najprej treba, da narod samega sebe pozna, potem še le sosede svoje. Kako pa naj narod pozna samega sebe, ko mu nihče ne poda njegove zgodovine? Odbor »Družbe sv. Mohorja« pa tudi prosimo, naj zastavi vse svoje moči, da pridobi za sebe Trdinovo zgodovino. Na drugi strani pa naj »Matica« sama odstopi pravico izdaje Trdinove zgodovine »Mohorski družbi«; saj mora »Matica« sama spoznati, da zgodovine ne more tako razširiti med narodom kakor »Mohorska družba«.

* * *

